

Museokeskus Taikan
palvelusuunnitelma
2023–2028

Hyvinkään museopalvelut

Sisällysluettelo

Esipuhe: Ripaus Taikaa

1. Johdanto

2. Museokeskus Taika

3. Toiminta-ajatus

4. Museoiden toimintaa määrittävät tasot

5. Menneisyys meissä, katse tulevaisuudessa

6. Alueen näkyvimmit museot

7. Museotoiminnan kulmakivi

8. Koko kaupungin museokeskus

9. Vaikuttavuus ja tavoitteet

Taustamateriaali ja lähteet

Esipuhe: Ripaus Taikaa

Hyvinkään museopalvelut on reilussa kymmenessä vuodessa kokenut monta varsin suurta muutosta. Ensin oli olemassa Hyvinkään taidemuseo, jonka kulttuurihistoriallisesta osastosta syntyi vuonna 2010 Hyvinkään kaupunginmuseo. Taidemuseo ja kaupunginmuseo muodostivat yhdessä Hyvinkään museopalvelut.

Siinä missä taidemuseolle oli selkeästi määritellyt, omat tilat Jussintorin taide- ja liikekeskuksessa, etsi kaupunginmuseo omia tilojaan vuosien saatossa niin Villatehtaalta kuin kauppakeskus Willastakin.

Muutokset muovasivat molempia museoita myös uudistumaan. Lopulta ympyrä sulkeutui vuoden 2022 alusta, kun Hyvinkään kaupunginmuseo ja taidemuseo yhdistivät voimavaransa ja Jussintorille syntyi kahden museon näyttelyt ja työtilat saman katon alle yhdistänyt uusi museokeskus Taika.

Uuden museokeskuksen ja useiden henkilöstövaihdosten myötä syntyi tarve päivittää museoiden palvelusuunnitelma ja määritellä suuntaviivoja museokeskus Taikan kehittymiselle yhteisöään entistä paremmin palvelevaksi, aktiiviseksi toimijaksi Hyvinkäällä.

Tuomas Ravea
Museonjohtaja

1.

Johdanto

Tämä palvelusuunnitelma esittelee museokeskus Taikan toimintaa ja määrittelee sen tavoitteita sekä painopisteitä tuleville vuosille. Palvelusuunnitelma korvaa aiemman, vuosina 2015–2022 voimassa olleen suunnitelman. Uudella palvelusuunnitelmalla halutaan vahvistaa Hyvinkään museopalveluiden kahden museon muodostamaa kokonaisuutta museokeskus Taikassa vuosina 2023–2028.

Palvelusuunnitelman perustana ovat Hyvinkään kaupungin pelikirja 2.0, Kulttuurikaupunki Hyvinkää -toimintamalli 2019–2027, Opetus ja kulttuuriministeriön museopoliittinen ohjelma 2030, sekä museopalveluiden aiempi palvelusuunnitelma.

Palvelusuunnitelman laatineeseen työryhmään ovat kuuluneet museonjohtaja Tuomas Ravea, taidemuseon intendentti Aura Dufva, kaupunginmuseon amanuenssi Emilia Haavisto, museokeskus Taikan yleisötyön amanuenssi Merja Nummi sekä museon muu henkilökunta. Olemme palvelusuunnitelman laatimisen yhteydessä yhdessä linjanneet museoiden arvoja ja sitoutuneet toimimaan jatkossakin niiden mukaan.

2.

Museokeskus Taika

Museokeskus Taika muodostui vuoden 2022 alussa, kun Hyvinkään kaupunginmuseon näyttelytilat ja henkilöstö siirtyivät Hyvinkään taidemuseon yhteyteen taide- ja liikekeskus Jussintorille. Paikka on erinomainen, sillä Taika sijaitsee rautatieaseman ja kauppakeskus Willan välissä aivan Hyvinkään ydinkeskustassa.

Uusi museokeskus pystyy palvelemaan kahden museon asiakkaita aiempaa paremmin. Tämä näkyy avoinnaolopäivien määrässä sekä oheisohjelmatarjonnan ja muiden palveluiden määrän kasvuna ja monipuolistumisena, kun henkilöstöresurssit ovat käytössä aiempaa paremmin. Uudistetut tilat tarjoavat Taikan asiakkaille myös aiempaa monipuolisemman museokokemuksen sekä mahdollistavat kahden museon yhteisten, temaattisten näyttelyiden järjestämisen.

Museokeskus Taika on ennen kaikkea hyvinkääläisten oma museokeskittymä. Taikan molempien museoiden kokonaisuudet kumpuavat vahvasti paikallisuudesta ja paikallisista tarinoista. Koska taide ja kulttuuri eivät noudata kuntien tai valtioiden rajoja, nivoutuvat nämä paikalliset tarinat kuitenkin aina laajemminkin osaksi lähiseudun ihmisten elämää, kansallisia tapahtumia ja kansainvälistä kulttuuriperintöä. Ne on siis syytä välittää myös laajemmalle yleisölle.

Museokeskus Taikan näyttelyt ja tapahtumat tehdäänkin erilaiset yleisöt huomioiden niin hyvinkääläisille kuin laajemmin alueen ihmisille sekä matkailijoillekin. Museokeskus Taika on myös tärkeä osa Hyvinkään kaupungin Pelikirja 2.0:n mukaista vetovoimaista elämiskaupunkia, joka houkuttelee kaupunkiin uusia asukkaita, yrityksiä, työntekijöitä, opiskelijoita ja matkailijoita.¹

¹ Hyvinkään kaupungin Pelikirja 2.0, 2022, s. 11-12.

3.

Toiminta-ajatus

Hyvinkään kaupunginmuseo ja Hyvinkään taidemuseo ovat alueellaan vahvoja asiantuntijoita historian ja taiteen aloilla, ja niiden näkökulmat ulottuvat kaukaa menneisyydestä pitkälle tulevaisuuteen. Museot ovat osa yhteisöjensä muistia, ja niiden toiminta perustuu Opetus- ja kulttuuriministeriön Museopoliittisen ohjelman 2030 mukaisesti kestävästä kehityksen mukaisille ja eettisille periaatteille.²

Museokeskus Taikan toimijoista Hyvinkään taidemuseo on aktiivinen taidemuseo, joka huolehtii kaupungin noin 2 600 taideteoksen kokoelmasta ja järjestää vaihtuvia näyttelyitä tiloissaan. Taidemuseo toimii asiantuntijana Hyvinkään kaupungin julkisen taiteen hankkeissa, joiden suuntaviivat on määritelty erikseen Julkisen taiteen periaatteet -asiakirjassa. Taidemuseo tarjoaa kävijöilleen korkealaatuista taidetta ja elämyksiä museon vaihtuvien näyttelyiden, kaupungin tiloissa esillä olevien kokoelmateosten ja kaikille saavutettavan julkisen taiteen kautta. Taidemuseo myös tukee paikallista taide-elämää ja tuo taiteen kansainvälisiä tuulia paikkakunnalle. Museon vastuulla on myös laajemminkin kulttuurin ja taiteen tukeminen Hyvinkäällä ja sen aseman ylläpitäminen ja vahvistaminen julkisessa keskustelussa ja päätöksenteossa.

Hyvinkään kaupunginmuseo taas on yhteisten muistojen kohtaamispaikka. Sen toiminta on lähestyttävää, osallistavaa, uteliasta, kokemuksellista, toiminnallista ja omakohtaista. Kaupunginmuseo tallentaa hyvinkääläisten aineellista ja aineetonta kulttuuriperintöä kokoelmiinsa sekä tutkii ja jakaa tietoa kaupungin historiasta. Sen tehtävä on tallentaa oman alueensa nykyisyyttä ja menneisyyttä tarinoin, esinein ja valokuvoin sekä luoda yhteisöllisyyttä ja kotiseuturakkautta vahvistaen näin paikallista identiteettiä. Kaupunginmuseo elää tiiviisti kiinni nykypäivässä ja se on tärkeä osa hyvinkääläisyyttä. Museo ehkäisee syrjäytymistä ja luo hyvinvointia kaupunkilaisille. Muualta muuttaneet ja paikkakunnalle asettuvat löytävät museosta välineet paikkakunnalle kiinnittymiseen ja juurtumiseen.

Museokeskus Taikan museot näyttelyineen, palveluineen sekä tapahtumineen ovat osa elävää kaupunkikulttuuria ja rento piipahtamispaikka kaikille. Sen lisäksi ne ovat kulttuurisesti rikkaan ja henkisesti hyvinvoivan yhteiskunnan edellytys.³ Osana Hyvinkään kaupungin kulttuuripalveluita museopalvelut myös tarjoaa kaikille kaupunkilaisille mahdollisuuksia kulttuurin ja taiteen monipuoliseen harrastamiseen ja harjoittamiseen, tuottamiseen ja vastaanottamiseen osana hyvinvointia ja elinikäistä oppimista.⁴ Museot toimivat myös siltana ihmisten välillä. Erilaisuus, pysyvyys, muutos ja jatkuvuus lyövät kättä Hyvinkään museoissa, joiden toimintaa määrittää ihmisten kohtaaminen sekä yhdessäolo.

² Museopoliittinen ohjelma 2030, 2018, s.12.

³ Museopoliittinen ohjelma 2030, 2018, s. 51.

⁴ Hyvinkään kaupungin kulttuuristrategia 2008–2013.

4.

Museoiden toimintaa määrittävät tasot

Hyvinkään museopalveluiden toimintaa määrittelee neljä eri tasoa. Ylimmän viitekehyksen museoiden toiminnalle luovat Kansainvälisen museoneuvoston ICOM:in Museoeettiset säännöt. Ne yhdistävät museoita ja muodostavat museotoiminnan tärkeän kulmakiven. Eettiset periaatteet kertovat miten museoiden tulisi toimia, mutta samalla ne välittävät yleisölle tietoa siitä, mitä museoilta voi odottaa.⁵

Kansallisella tasolla museoiden toimintaa määrittelee kansallinen museolaki. Sen mukaan museoiden tehtävänä on ylläpitää ja vahvistaa yksilöiden ja yhteisöjen ymmärrystä ja osallisuutta kulttuurista, historiasta ja ympäristöstä, edistää kulttuuri- ja luonnonperinnön sekä taiteen säilymistä tuleville sukupolville, edistää yhteisöllisyyttä, jatkuvuutta ja kulttuurista moninaisuutta, sekä edistää sivistystä, hyvinvointia, yhdenvertaisuutta ja demokratiaa.⁶ Valtio myös rahoittaa museoita henkilötyövuosiin sidotun valtionosuusjärjestelmän kautta. Hyvinkään museopalvelut saa tällä hetkellä henkilöstönsä nähden täyttä valtiontukea.

Alueellisella tasolla museolaki jakaa museot paikallismuseoihin ja aluevastuumuseoihin. Hyvinkään museopalveluiden museot ovat paikallismuseoita. Hyvinkään, ja koko Keski-Uudenmaan, aluevastuumuseoina toimivat Helsingin taidemuseo ja Helsingin kaupunginmuseo. Koska Hyvinkään museopalveluilla ei ole rakennusperintöön erikoistunutta henkilöstöä, vastaa Helsingin kaupunginmuseo ensi sijassa mm. arkeologiaan ja rakennussuojeluun liittyvistä lausunnoista. Uuden, 2019 päivitetyn museolain myötä aluevastuumuseotyö on siirtynyt uudelle ja aktiivisemmalle tasolle. Tämä on tarkoittanut tiiviimpää yhteistyötä ja yhteydenpitoa alueellisesti.

Paikallisella tasolla Hyvinkään museopalvelut muodostaa merkittävän osan Hyvinkään kaupungin tarjoamista kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluista, jotka lisäävät asukkaiden hyvinvointia ja viihtyvyyttä. Käynnissä olevan sote-uudistuksen

myötä museopalveluiden painoarvo kaupungin toiminnassa on myös kasvanut huomattavasti. Hallinnollisesti museopalvelut kuuluu Hyvinkään kaupungin sivistystoimeen ja kulttuuri- ja hyvinvointilautakunnan alaisuuteen. Museonjohtaja toimii sekä kaupunginmuseon johtajana että taidemuseon hallinnollisena johtajana ja lähiesimiehenä. Paikallisella tasolla Hyvinkään museopalveluiden toimintaa ohjaavat Hyvinkään Pelikirja 2.0, sivistystoimen strategia, Kulttuuri-kaupunki Hyvinkää -toimintamalli 2019-2027 ja tämä museokeskus Taikan palvelusuunnitelma.

⁵ <https://icomfinland.fi/toiminta/museoetiikka/>

⁶ <https://www.museoliitto.fi/museoala/lainsaadanto>

5.

Menneisyys meissä, katse tulevaisuudessa

Vaikka Keski-Uudellamaalla on monia hienoja museoita, on museokeskus Taika alueen mielenkiintoisin museokeskittymä. Muualla museot ovat jakautuneet pitkälti joko kulttuurihistoriallisiin museoihin tai taidemuseoihin, mutta Taikassa kahden museon sisällöt on mahdollista kokea saman museokäynnin aikana. Museokeskus Taika tarjoaakin ajankohtaisia sisältöjä niin kulttuurihistoriallisesta näkökulmasta kuin taiteen kautta tarkasteltuna.

Taika tarjoaa vierailleen niin positiivisia elämyksiä kuin syvempiä sisältöjä, jotka ajankohtaisuudessaan puhuttelevat ja herättävät keskustelua. Globaalissa maailmassa tiedonkulku, sekä riippuvuus- ja vaikutussuhteet kietoutuvat ennen näkemättömällä tavalla toisiinsa. Museokeskus Taikan tarjoamat sisällöt auttavatkin museovieraita hahmottamaan menneisyyttä ja pitkiä ajallisia jatkumoa, joiden osasia me kaikki nykyhetkessä olemme. Menneen tuntemisen ja oman paikan pohdinnan kautta onkin mahdollista ymmärtää laajoja ajankohtaisia tapahtumaketjuja tai kokonaisuuksia. Tämä puolestaan lisää kulttuurista ymmärrystä, vahvistaa yhteisöllisyyttä ja identiteettiä.⁷

Museokeskus on olemassa monenlaisia yleisöjä varten. Museon tavoitteena on tarjota museovieraille hyvää asiakaspalvelua kohderyhmään katsomatta. Haluamme olla Hyvinkään kaupungin pelikirjan mukaisesti lähestyttävä ja vastuullinen toimija, joka luo yleisölle tiloja, joissa kohdata erilaisia ihmisiä ja sukupolvia. Näin rakennamme yhteisöllisyyttä ja hyvinvointia asukkaan sekä asiakkaan parhaaksi.⁸

Arvomme

- Asiakslähtöisyys ja saavutettavuus
- Kulttuuriperinnön ja menneen kunnioittaminen
- Rohkeus ja kokeilevuus
- Yhdentertaisuus ja suvaitsevuus
- Elämän ja ympäristön kunnioittaminen

⁷ Museopoliittinen ohjelma 2030, 2028, s.11.

⁸ Oma museo 2019.

6.

Alueen näkyvimvät museot

Hyvinkään taidemuseon tarjoamat taidenäyttelyt ja kaupunginmuseon tarjoamat kulttuurihistorialliset näyttelyt museokeskus Taikassa tukevat toisiaan ja tarjoavat museo-keskus Taikan asiakkaille monipuolisen museokokemuksen. Kahden erilaisen museon yhteiset tilat museokeskuksessa mahdollistavat myös erilaisten asiakasryhmien uudenlaiset kokemukset uusien aihepiirien parissa heidän vieraillessa yhden museon sijaan kahdessa.

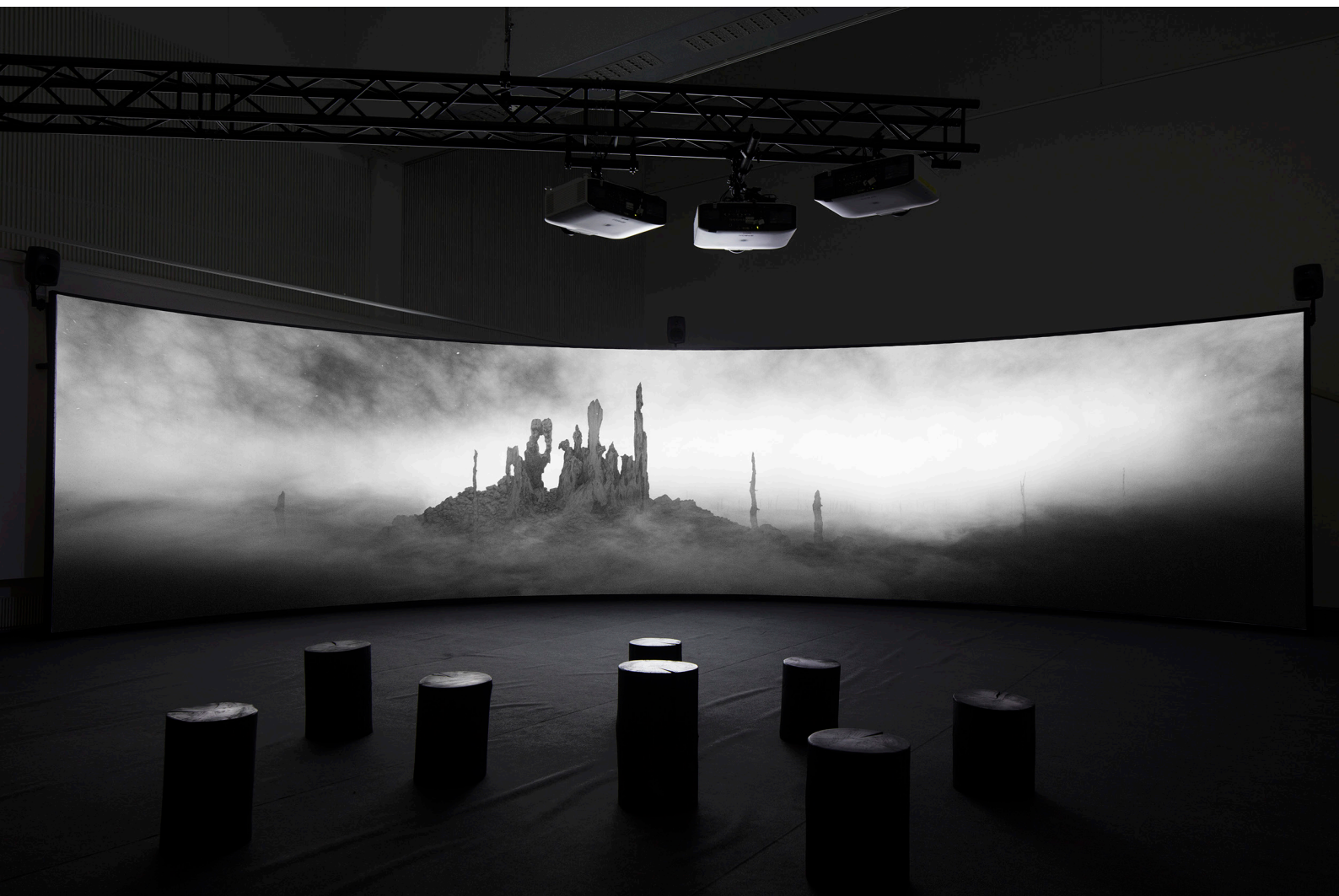
Hyvinkään kaupunginmuseo ja taidemuseo toimivat näyttelyitä järjestäessään yhteistyössä erilaisten paikallisten ja valtakunnallisten toimijoiden kanssa, minkä lisäksi Hyvinkään taidemuseolla on tavoitteena rakentaa myös kansainvälisiä näyttelyverkostoja. Molemmat museot tekevät yhteistyötä asiakkaidensa ja kumppaneidensa kanssa, reagoivat nopeasti uusiin ajatuksiin ja kokeilevat erilaisia toimintatapoja.

Taiteella on potentiaalia kertoa monenlaisista asioista. Hyvinkään taidemuseo tarjoaakin asiakkailleen sisältöä, joka toimii keskustelunavaajana ja auttaa käsittelemään ja ymmärtämään erilaisia asioita. Taidemuseo ei pelkää esitellä uusia ilmiöitä, ajatuksia, tekijöitä ja sisältöjä yleisöilleen, tai haastaa vakiintuneita käsityksiä. Hyvinkään taidemuseo esittelee ajankohtaisia ja kiinnostavia, tilaa haltuunsa ottavia 1900-luvun taiteen ja nykytaiteen näyttelyjä tämän päivän ihmisille, tästä ajasta käsin.

Taidemuseon isossa näyttelysalissa esitellään asemansa taiteen kentällä jo vakiinnuttaneiden tekijöiden yksityisnäyttelyitä, teemanäyttelyitä sekä uusien tekijöiden ryhmänäyttelyitä. Näyttelyohjelman painotuksena on kotimainen ja kansainvälinen nykyaide ja tilasidonnaiset kokonaisuudet. Pysyvämpään Taidelabra-kokoelmanäyttelytilaan ideoidaan ja toteutetaan uusia sisältöjä itse sekä yhdessä yhteistyökumppanien ja asiakkaiden kanssa. Kokoelmanäyttelyssä taidemuseo yhdistää kokoelmissaan olevaa hyvinkääläisten tekijöiden taidetta kuvataiteen suuriin kehityslinjoihin nykyaikaisella otteella ja laajaa yleisöä kiinnostavalla tavalla, niin että paikallinen taide näyttäytyy suhteessa laajempaan taidehistorialliseen viitekehykseen.

Hyvinkään kaupunginmuseo on kulttuurihistoriallinen museo, joka kertoo näyttelyissään Hyvinkään ja hyvinkääläisten historiasta. Kaupunginmuseon näyttelytoiminta keskittyy hyvinkääläisten tarinoiden kertomiseen vaihtuvien teemanäyttelyiden kautta, jotka syventävät historiatietoa Hyvinkäältä.

Vuoropuhelu teemojen valinnassa on näyttelytyössä tärkeää. Siksi vaihtuvien näyttelyiden aiheita kehitetään pitkäjänteisesti ja joustavasti yhteistyössä museon asiakkaiden kanssa. Hyvinkään kaupunginmuseo jatkaa näyttelytoiminnassaan myös Muistitalkoiden järjestämistä ja kerää näin vuosittain muistitietoa talteen tulevaisuuden tarpeita ajatellen. Muistitalkoiden avulla aktivoidaan paikkakunnan historiasta kiinnostuneet mukaan näyttelyprosessiin ja tarjoamaan omaa asiantuntijuuttaan museon käyttöön. Samalla kartoitetaan yksityiskokoelmissa olevaa esineistöä ja valokuvia. Osallistamalla yleisö näyttelyn tekoon jo varhaisessa vaiheessa sitoutetaan paikkakuntalaiset museon sisältöihin.

Hyvinkään kaupunginmuseo ylläpitää myös Hyvinkään Villatehtaalla sijaitsevaa Valvillan Tehdasmuseota. Tehdasmuseo on perustettu Valvilla Oy:n toimesta Yhdistyneiden Villatehtaiden entiseen palokalustorakennukseen vuonna 1981. Valvilla Oy lahjoitti tehdasmuseon mittavine valokuva-, kangasmallikirja- ja teollisuusarkistoineen Hyvinkään kaupungille vuonna 1994. Museo kertoo perusnäyttelyn kautta Villatehtaan pitkästä ja merkityksellisestä historiasta Hyvinkäällä. Tehdas on tuonut elannon lukuisten hyvinkääläisten pöytään ja sen merkitys kaupungin kehitykselle on ollut varsin keskeinen. Tehdasmuseon perusnäyttely on tarkoitus uusida ajanmukaiseksi vuosien 2024–2028 aikana.

Museot eivät anna seiinensä olla rajoittavana tekijänä, vaan ne tuottavat näyttelyitä myös muualle julkisiin tiloihin, kuten kauppakeskuksiin, kaupunkitilaan ja verkkoon. Laadukkaat näyttelyt ja mielenkiintoiset sisällöt ovat yksi alueemme vetovoimatekijöistä ja kulttuurimatkailumme vahva perusta.⁹

⁹ Museopoliittinen ohjelma 2030, 2028, s. 15.

7.

Museotoiminnan kulmakivi

Vaikka se jää usein muun toiminnan varjoon, keskeisintä museotyön kannalta on hyvin järjestetty, pitkäjänteinen kokoelmatyö. Hyvinkään taidemuseon ja Hyvinkään kaupunginmuseon kokoelmien keskeisin ja yhdistävin tekijä on hyvinkääläisyys. Hyvinkääläisten kokoelmien kautta voidaan puhua laajemmista ilmiöistä ja ajatuksista, jotka ovat ennen vaikuttaneet, ja jotka edelleen vaikuttavat alueella.

Hyvinkään taidemuseon kokoelma painottuu Hyvinkäällä asuvien, aikoinaan asuneiden tai vaikuttaneiden taiteilijoiden tekemään taiteeseen. Paikallisen, korkealaatuisen taiteen ja tekijöiden kautta tulevat esille myös monet valtakunnallisesti merkittävät taiteilijat, taidesuuntaukset ja aatteet.¹⁰Kokoelman vanhin ja arvokkain osa on esillä museokeskus Taikassa, mutta valtaosa kokoelmasta sijoitettu ympäri kaupunkia kaupunkilaisten iloksi. Kokoelma kasvaa vuosittain uusilla teoksilla. Hankintoja tehdään hankintamäärärahojen avulla, sekä uuden rakentamiseen sisällytetyllä prosenttiperiaatteella.

Julkisen taiteen kautta taidemuseon toiminta jättää jälkensä rakennettuun ympäristöön ja ihmisten jokapäiväiseen elämään. Taidemuseo myös etsii uusia tapoja hyödyntää olemassa olevaa julkista taidetta osana sen palveluita ja tuotteita. Laadukkaasti suunniteltu ja toteutettu julkinen

taide luo kaupungin pelikirjan vision mukaisesti visuaalisesti ja sisällöiltään merkityksellisiä maamerkkejä, kohtauspai-koja ja keskustelunaiheita elinvoimaiseen elämyskaupun-kiin.¹¹ Sen esittämisen tulee olla mahdollisimman vaivatonta ja teokset helposti saavutettavissa.

Hyvinkään taidemuseo toimii asiantuntijaorganisaationa, joka etsii ja ehdottaa sopivia taiteilijoita toteuttamaan teok-sia, koordinoi yksittäisiä julkisen taiteen teosten hankintoja ja toteutusta sekä antaa lausuntonsa julkiseen taiteeseen liittyvissä asioissa kaupungissa.

Hyvinkään kaupunginmuseo tarjoaa asukkailleen koko-elmiensa kautta välineitä paikallisidentiteetin luomiseen ja paikkakunnalle kiinnittymiseen. Kaupunginmuseon tehtä-vänä on vaalia, tutkia, tallentaa ja esitellä Hyvinkään alueen ja sen asukkaiden historiaa tämän päivän ihmisille. Museon toiminta vahvistaa oman alueen kulttuuriperinnön erityys-piirteiden valtakunnallista merkitystä ja vaikuttavuutta. Merkittävimmät kokoelmatyön hyötyjät ovat kuitenkin kaikki ne tulevat sukupolvet, jotka rakentavat omaa paikallisiden-titeettiään tämän päivän ja menneiden sukupolvien työn perustuksille.

Hyvinkään kaupunginmuseo tallentaa esineitä, muistitie-toa, arkistomateriaalia ja valokuvia Hyvinkään asukkaiden ja erityisesti paikkakunnan elinkeinoelämän ja teollisuuden historiasta. Museo tekee myös nykydokumentointia osal-listumalla kulttuurihistoriallisten museoiden tallennus- ja kokoelmayhteistyöhön eli TAKO-ryhmään. Hyvinkään kau-punginmuseo kuuluu TAKO-ryhmässä pooli 4:n (Tuotanto,

palvelut ja työelämä). TAKO-yhteistyö mahdollistaa pitkäjänteisen kokoelmatyön kehittämisen ja edistää samalla liikkuvuutta museoiden kesken.¹² Hyvin suunniteltu tallennus tukee myös kaupungin pelikirjan mukaisesti kuntalaisten hyvinvointia edistämällä yhteisöllisyyttä ja osallisuutta.¹³

Hyvinkään kaupunginmuseon ja taidemuseon kokoelmat ovat keskeisimmiltä osiltaan kaikkien saavutettavissa vapaasti verkossa. Kaupunginmuseon digitoidut kuvakokoelmat löytyvät kansallisesta Finna-palvelusta ja taidemuseon kokoelmien keskeiset osat Taide.Art-palvelusta. Digitaaliset palvelut ovat kiinteä osa nykyajan palvelutarjontaa ja yhteisöllisyyttä ja siksi kokoelmien ja tiedon monipuolinen saavutettavuus ja käyttö ovat yksi voimavara Hyvinkään kaupungissa, mutta myös kansallisesti tarkasteltuna.¹⁴

Uudet digitaaliset mahdollisuudet mahdollistavat tiedon tarjoamisen entistä monipuolisemmin ja museoiden tavoitteena on kartoittaa uusia tapoja tuottaa ja tarjota uutta tutkimustietoa entistä enemmän yleisölle. Tutkimme erilaisia mahdollisuuksia hallinnoimienne aineistojen tarjoamiseen nykyistä laajemmin tutkimuskäyttöön ja selvitämme yhteistyön sekä ulkopuolisen työvoiman ja rahoituksen mahdollisuuksia nykyistä laajemmin.

¹⁰ Hyvinkään kaupunginmuseon kokoelmapoliittinen ohjelma 2018.

¹¹ Hyvinkään kaupungin Pelikirja 2.0, 2022, s. 10-12.

¹² Museopoliittinen ohjelma 2030, 2028, s.22

¹³ Hyvinkään kaupungin Pelikirja 2.0, 2022, s. 19.

¹⁴ Museopoliittinen ohjelma 2030, 2028, s. 21, Hyvinkään kaupungin Pelikirja 2.0, 2022, s. 9.

7.

Koko kaupungin museokeskus

Museoiden tuottamat näyttelyt ovat usein museotyön näkyvin osa. Ne tarvitsevat rinnalleen kuitenkin aktiivisen ja monipuolisen yleisötyön. Museokeskus Taika tuntee varsin hyvin kohderyhmänsä ja vieraansa, sekä pyrkii aktiivisella yhteydenpidolla kuulemaan näiden ajatuksia ja toiveita museokeskuksen toiminnan suhteen. Molemmilla museolla on omat uskolliset asiakaskuntansa ja sidosryhmänsä, minkä lisäksi yhdistyminen saman katon alle museokeskus Taikaan on tuonut mukanaan uusia yleisöjä kumpaankin museoon asiakkaiden vieraillessa samoissa tiloissa olevan toisen museon näyttelyssä. Tavoitteena on kehittää toimintaa entisestään, jotta Taika houkuttelisi aiempaa laajemmin uusia yleisöjä.

Museokeskus Taikan toiminnassa panostetaan myös siihen, että kaikki asiakasryhmät olisivat tervetulleita museoon ikäryhmään, tai taloudelliseen asemaan katsomatta. Taika jatkaa tulevaisuudessakin keskiviikon ilmaisilloja sekä merkkipäivien juhlistamista vapaa pääsyllä. Keskeisenä tasa-arvoisen museovierailun osana lapsille toimivat tärkeät kulttuuripolut. Hyvinkään koululaisten kulttuuripolkukohteena lapset ja nuoret oppivat arvostamaan yhteistä perintöämme. Hyvinkään museopalveluiden tavoitteena on kiinnittää monipuolisesti huomiota myös fyysiseen ja henkiseen saavutettavuuteen sekä kehittää palveluita vastaamaan monipuolisemmin olemassa olevien asiakasryhmien tarpeita ja tuomaan museoon uusia yleisöjä.

Useiden tutkimusten mukaan kulttuurin hyödyntäminen on yksi elämänlaatua ja mielen hyvinvointia lisäävistä tekijöistä. Aktiivisella kulttuurielämällä on katsottu myös olevan positiivinen vaikutus ihmisen elinikään.¹⁵

Museokeskus Taikan tavoitteena on olla helposti lähestyttävä ja aktiivinen tapahtumapaikka kaupungin keskustassa. Mielenkiintoiset sisällöt ja inspiroivat tapahtumat ovat toiminnan keskiössä. Haluamme toimia aktiivisesti yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa ja toteuttaa sekä jalkauttaa tapahtumia museorakennuksen ulkopuolelle. Taidemuseo ja kaupunginmuseo panostavat tässä erityisesti kaupungin pelikirjan mukaisesti tapahtumien monipuolisuuteen, laadukkaisiin järjestelyihin ja yhteisöllisyyteen aktiivisen elämyskaupungin tavoitteiden mukaisesti. Viestimme aktiivisesti eri kanavissa kuntalaisille ja matkailijoille elämyskaupunkimme monipuolisesta tarjonnasta.¹⁶

¹⁵ <https://museot.fi/hyvinvointia-kulttuurista>

¹⁶ Hyvinkään kaupungin Pelikirja 2.0, 2022, s. 11.

8.

Vaikuttavuus ja tavoitteet

Tässä palvelusuunnitelmassa on tuotu esille Hyvinkään museoiden vahvuudet ja vaikutukset toiminta-alueellaan, sekä suuntaviivat tulevaisuuteen.

Toiminnan vakiinnuttaminen

Hyvinkään museopalvelut on käynyt viimeisen kymmenen vuoden aikana läpi monta suurta muutosta, joiden seurauksena syntyi lopulta museokeskus Taika. Museokeskuksen toiminta on lähtenyt vilkkaasti ja näkyvästi käyntiin. Lähivuosien aikana on tavoitteena viedä muutosprosessi loppuun sekä ottaa uudet toimintatavat sujuvaksi osaksi jokapäiväistä toimintaa Taikassa.

Uuden keskellä Hyvinkään museopalveluiden toiminta saa voimansa kuitenkin myös menneestä. Meillä on kaupungissa paljon kiinnostavaa historiaa ja vanhat taidekaupungin juuret. Kuten kaupungin Pelikirjassa 2.0 todetaan: "Hyvinkäällä on pitkä historia taiteilijoiden kaupunkina ja haluamme sen näkyvän myös tulevaisuudessa." Vahvistamalla juuria ja tuomalla moninaista kulttuurihistoriallista ja taiteellista perintöämme näkyväksi, luomme samalla hyvinvointia alueellemme ja kasvatamme uusia juuria kaupungin elinvoimaisuuden hyväksi.

Toimintamme kaupungin keskeisimmällä paikalla myös vahvistaa kehittyvää keskustaa ja elävää kulttuurikaupunkiamme. Aktiivisen ja ulospäinsuuntautuvan toimintamme avulla teemme museokeskus Taikasta entistäkin näkyvämmän matkailullisen vetovoimatekijän alueellamme ja pääradan varressa.

Kasvun rajat

Taikan aktiivinen toiminta ja kävijämäärien kasvu luo painetta myös laajemmalle, tiloihin kohdistuvalle uudistumiselle. Taikan kasvaneet vierailumäärät ja ajanmukainen yleisötyö asettavat moninaisia vaatimuksia etenkin museopedagogisten tilojen suhteen. Työpajoille, luennoille ja yleisötilaisuuksille tarkoitetulle tilalle on jo tällä toiminnan tasolla kova tarve, sillä nykyisin tässä käytössä oleva Yrjön huone on kapasiteettinsa puolesta täysi. Kävijämäärien nousu asettaa tarvetta myös oheispalveluille, kuten kahvilatoiminnalle ja lapsikävijöiden entistä paremmalle huomioimiselle.

Myöskään museoiden kokoelmia ei tällä hetkellä pystytä näyttelytilojen rajallisuuden takia nostamaan esiin niin hyvin, kuin kaupungin historia ja sen maankuulut taiteilijat ansaitsisivat. Tilaratkaisuja odotellessa kokoelmien käyttöä lisätään monipuolisesti digitaalisuutta hyödyntäen, jotta asiakkailta olisi mahdollista hyödyntää niitä museon seinien ulkopuolella niin kotisohvalta käsin kuin kaupungissa liikkeessään.

Sijaintinsa puolesta Jussintori on täydellinen Taikalle. Jussintorin liikekeskus on kuitenkin rakennettu 1982 ja sen laajempi saneeraus on lähestymässä väijäämättä. Seuraavan kymmenen vuoden aikana olisikin hyvä suunnitella valmiiksi raamit museokeskuksen laajentamiselle liikekeskuksen tiloissa, tai pohtia mahdollista uudisrakennusta.

Hyvinkää on panostanut laajasti luontoon, liikuntaan ja urheiluun, mutta jos haluamme tavoittaa kulttuurimatkailun kasvavat asiakasmäärät, sen kaupungille tuoman positiivisen julkisuuden ja taloudelliset hyödyt, onkin kysyttävä, onko meillä rohkeutta luoda museoistamme selkeä vetovoimatekijä, joka lisää hyvinvointia kasvavaan kaupunkiimme. Tapahtumaluonteisen toiminnan lisäksi kaupungissa on tilausta ympärivuotiselle kulttuurivetonaulalle. Lähivuosi-
na onkin tarpeen seurata muiden radanvarren kaupunkien toimintaa ja katsoa mihin suuntaan ne vievät museoidensa kehitystyötä. Se joka uskaltaa ensimmäisenä panostaa askelen yöspäin, tulee saamaan suurimman hyödyn.

Taianomainen Taika

Hyvinkää tunnetaan modernina ja vireänä museokaupunkina, jonka sydämessä on museokeskus Taika. Taika on alueellisesti merkittävä museokokonaisuus, jonka palveluilla on vaikutusta ja merkitystä kaupunkilaisten hyvinvointiin, viihtyvyyteen ja alueen elinvoimaisuuteen. Kaupunkilaiset kokevat museot omakseen, koska ne tuovat museopalvelut lähelle asukkaita. Museokeskus Taika on nyt ja tulevaisuudessa keskeinen matkailun vetovoimatekijä, joka tuottaa matkailijoille kiinnostavia sisältöjä ympäri vuoden. Pitkäjänteisellä kehitystyöllä, jolle tämä palvelusuunnitelma antaa raamit ja suunnan, tulemme tuottamaan vieraillemme taianomaisia elämyksiä ja positiivista mielikuva Hyvinkäästä aktiivisen kulttuurikaupunkina.

Taustamateriaali ja lähteet:

Hyvinkään kaupungin Pelikirja 2.0

Hyvinkään kaupunginmuseon kokoelmapoliittinen ohjelma 2018

Hyvinkään kaupungin kulttuuristrategia 2008–2013

Kulttuurikaupunki Hyvinkää -toimintamalli

Museopoliittinen ohjelma 2030

Oma museo 2019

<https://museot.fi/hyvinvointia-kulttuurista>

<https://icomfinland.fi/toiminta/museoetiikka/>

<https://www.museoliitto.fi/museoala/lainsaadanto>